

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimassaoloaikaa jatkettavaksi neljällä vuodella vuoden 2011 loppuun.

Esitetyt muutokset liittyvät Euroopan unionin laajentumiseen 1 päivänä tammikuuta 2007, jolloin unioniin liittyy kaksi uutta jäsenvaltiota. Uusissa jäsenvaltioissa Bulgariassa ja Romaniassa ei sovelleta siirtymäaikana sijoittajien korvausjärjestelmistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/9/EY vähimmäiskorvaustasoa. Siirtymäaikana muut jäsenvaltiot säilyttävät oikeuden estää palveluiden tarjoamisen edellä tarkoitettussa jäsenvaltiossa toimiluvan saa-

neen palveluntarjoajan toisessa jäsenvaltiossa olevasta sivuliikkeestä, jollei sivuliikkeen tarjoamaa sijoittajan korvaussuojaa täydennetä direktiivin edellyttämälle vähimmäistalolle.

Esityksen mukaan sijoituspalveluyrityksen, jonka kotivaltiossa ei sovelleta direktiivin mukaista sijoittajien vähimmäiskorvaustasoa, Suomeen perustettavan sivuliikkeen välityksellä ei saisi tarjota palveluja, jos sivuliike ei täydennä kotivaltionsa sijoittajien korvaussuojaa direktiivin mukaiselle vähimmäistalolle.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2007 ja on tarkoitettu olemaan voimassa väliaikaisesti vuoden 2011 loppuun.

PERUSTELUT

1. Nykytila ja ehdotetut muutokset

1.1. Euroopan unioniin liittyvien jäsenvaltioiden oikeus poiketa sijoittajien korvausjärjestelmän vähimmäiskorvaustasosta

Sopimus Belgian kuningaskunnan, Tsekin tasavallan, Tanskan kuningaskunnan, Saksan liittotasavallan, Viron tasavallan, Helleenien tasavallan, Espanjan kuningaskunnan, Ranskan tasavallan, Irlannin, Italian tasavallan, Kyproksen tasavallan, Latvian tasavallan, Liettuan tasavallan, Luxemburgin suurherttuakunnan, Unkarin tasavallan, Maltan tasavallan, Alankomaiden kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Puolan tasavallan, Portugalin tasavallan, Slovenian tasavallan, Slovakian

tasavallan, Suomen tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan (Euroopan unionin jäsenvaltiot), ja Bulgarian tasavallan ja Romanian välillä, Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisestä Euroopan unioniin, jäljempänä liittymissopimus, allekirjoitettiin huhtikuussa 2005. Liittymissopimuksen 4 artiklan 2 kohdan mukaan sopimus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007, jos kaikki ratifioimisasiakirjat on talletettu kyseiseen päivään mennessä.

Sopimuksen 1 artiklan 3 kohdan mukaan liittymisehdot ovat sopimukseen liitetyssä asiakirjassa, jonka määräykset ovat erottamaton osa liittymissopimusta. Sopimukseen sisältyy asiakirja Bulgarian tasavallan ja Romanian liittymisehdoista ja niiden sopimus-

ten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu. Liittymisehtojen mukaan Bulgariassa ja Romaniassa ei siirtymäaikana sovelleta sijoittajien korvausjärjestelmistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/9/EY, jäljempänä sijoittajansuojadirektiivi, vähimmäiskorvaustasoa.

Sijoittajien vähimmäiskorvaustasoa ei sovelleta Bulgariassa 31 päivään joulukuuta 2009 saakka eikä Romaniassa 31 päivään joulukuuta 2011 saakka. Kumpikin jäsenvaltio varmistaa, että sen järjestelmät tarjoavat liittymisehdoissa vahvistetun tason mukaisen sijoittajien korvaussuojan ja että turvan taso nostetaan siirtymäaikana portaittain direktiivin edellyttämälle vähimmäistasolle. Kyseisten valtioiden sijoittajien korvaussuojan taso on siirtymäaikana seuraava:

Bulgaria varmistaa, että sen sijoittajien korvausjärjestelmä tarjoaa vähintään 12 000 euron suojan 31 päivään joulukuuta 2007 asti ja vähintään 15 000 euron suojan 1 päivän tammikuuta 2008 ja 31 päivän joulukuuta 2009 välisenä aikana.

Romania varmistaa, että sen sijoittajien korvausjärjestelmä tarjoaa vähintään 4 500 euron suojan 31 päivään joulukuuta 2007 asti, vähintään 7 000 euron suojan 1 päivän tammikuuta 2008 ja 31 päivän joulukuuta 2008 välisenä aikana, vähintään 9 000 euron suojan 1 päivän tammikuuta 2009 ja 31 päivän joulukuuta 2009 välisenä aikana, vähintään 11 000 euron suojan 1 päivän tammikuuta 2010 ja 31 päivän joulukuuta 2010 välisenä aikana, ja vähintään 15 000 euron suojan 1 päivän tammikuuta 2011 ja 31 päivän joulukuuta 2011 välisenä aikana.

Liittymisehtojen mukaan siirtymäaikana muut jäsenvaltiot säilyttävät oikeuden estää niiden alueelle perustetun bulgarialaisen tai romanialaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen toiminta, jollei kyseinen sivuliike ole liittynyt tai kunnes se liittyy virallisesti tunnustettuun sijoittajien korvausjärjestelmään kyseisen jäsenvaltion alueella sijoituspalveluyrityksen kotivaltion korvaustason ja sijoittajansuojadirektiivin edellyttämän vähimmäistason välisen eron kattamiseksi.

Vastaava siirtymäkausi on tehty vuonna 2004, jolloin Euroopan unioni laajeni edellisen kerran. Vuonna 2004 liittyneiden jäsenvaltioiden osalta siirtymäkausi päättyy vuoden 2007 loppuun mennessä, mutta Slovaki-

an tasavallassa toimiluvan saaneiden sijoituspalveluyritysten osalta siirtymäkausi on päättynyt vuoden 2006 lopussa.

1.2. Sijoittajansuojadirektiivin vähimmäistaso ja sijoittajien korvaussuoja Suomessa

Sijoittajansuojadirektiivin 2 artiklan 2 kohdan mukaan sijoittajia koskevan korvausjärjestelmän on katettava saatavat, jotka aiheutuvat siitä, että sijoituspalveluyritys ei pysty maksamaan sijoittajille takaisin varoja, jotka se on sijoittajille velkaa tai jotka kuuluvat sijoittajille ja joita säilytetään niiden lukuun sijoitustoimien yhteydessä, tai jotka aiheutuvat siitä, että sijoituspalveluyritys ei pysty palauttamaan sijoittajille niille kuuluvia ja niiden lukuun sijoitustoimien yhteydessä säilytettäviä, hallinnoitavia tai hoidettavia rahoitusmarkkinavälineitä. Jäsenvaltioiden on 4 artiklan mukaan huolehdittava siitä, että järjestelmässä määrättävä kate ei ole pienempi kuin 20 000 euroa sijoittajaa kohti kattavien saatavien osalta. Jäsenvaltiot voivat säätää, että järjestelmä ei koske tiettyjä sijoittajia joko lainkaan tai täysimääräisesti.

Sijoittajansuojadirektiivi pantiin täytäntöön 1 päivänä tammikuuta 1998 voimaan tulleella lailla sijoituspalveluyrityksistä annetun lain muuttamisesta (518/1998), jolla lakiin sijoituspalveluyrityksistä (579/1996) lisättiin sijoittajien korvausrahastoa koskevat säännökset. Sijoittajien korvausrahastosta turvaan piensijoittajien saamiset sijoituspalveluyrityksen tai luottolaitoksen maksukyvyttömyystilanteessa.

Korvausrahaston varoista suoritetaan sijoituspalveluyrityksen hallussa tai hallinnoitavana sijoituspalvelun tarjoamisen yhteydessä tai sen tarjoamien sijoituskohteiden säilytys- ja hoitopalvelujen yhteydessä olevat sijoittajien saamiset. Jos sijoituspalveluyrityksellä on oikeus vastaanottaa sijoituspalvelun yhteydessä asiakkaalta takaisinmaksettavia varoja tilille, kuuluvat palvelun yhteydessä olevat varat rahaston varoista korvattaviin saamiin. Samalle sijoittajalle maksettavan korvauksen määrä on yhdeksän kymmenesosaa sijoittajan samalta sijoituspalveluyritykseltä olevan saamisen määrästä, kuitenkin enintään 20 000 euroa. Sijoittajien korvausrahastuoja vastaa sijoittajansuojadirektiivin

edellyttämää vähimmäiskorvaustasoa.

1.3. Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta perustaa sivuliike Suomeen

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain (580/1996) mukaan ulkomainen sijoituspalveluyritys voi perustaa Suomeen kiinteän toimipaikan eli sivuliikkeen, josta se voi tarjota sen toimilupaan sisältyviä sijoituspalveluja. Sijoituspalveluyritys, jonka kotipaikka on Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa voi perustaa sivuliikkeen Suomeen sen jälkeen, kun sijoituspalveluyritykselle toimiluvan myöntäneen valtion Rahoitustarkastusta vastaava valvontaviranomainen on toimittanut Rahoitustarkastukselle sivuliikkeen perustamista koskevan ilmoituksen. Ilmoituksessa on oltava tiedot perustettavaksi aiotun sivuliikkeen liiketoiminnasta, hallinnosta, vastuuhenkilöistä ja toimipaikasta sekä muista tarpeellisista seikoista (4 §).

Sivuliike voidaan perustaa ja se voi aloittaa toimintansa viimeistään kahden kuukauden kuluessa siitä, kun Rahoitustarkastus on vastaanottanut 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen. Rahoitustarkastuksen on mainitun ajan kuluessa annettava tarpeelliseksi katsomansa määräykset sivuliikkeen valvontaa koskevasta tietojenantovelvollisuudesta ja asetettava yleisen edun vuoksi tarpeelliset ehdot sivuliikkeen toiminnan harjoittamiselle (4 §).

Lain 4 a §:ssä on säännökset ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen mahdollisuudesta hakea Suomessa sijoituspalveluyrityksistä annetussa laissa tarkoitetun sijoittajien korvausrahaston jäsenyyttä täydentääkseen kotivaltionsa mukaista sijoittajien saamista suojaa, jos sen kotivaltion suoja ei ole yhtä riittävä kuin Suomen lain mukainen korvausrahastosuoja. Korvausrahaston jäsenyyden edellytyksenä on, että kotivaltion suoja ei pidetä riittävänä verrattuna suomalaisen korvausrahaston suojaan. Hakemuksessa on oltava riittävät tiedot ulkomaisesta sijoituspalveluyrityksestä ja sen kotivaltion suojajärjestelmästä. Korvausrahaston on pyydettävä hakemuksesta Rahoitustarkastuksen ja Suomen Pankin lausunto. Korvausra-

hasto voi hylätä hakemuksen, jos ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen kotivaltion suoja voidaan pitää riittävänä ja Rahoitustarkastus antaa siihen suostumuksensa. Laissa säädetään korvausrahaston velvollisuudesta määrätä siitä, mitä sijoittajan saamia ja mihin määrään Suomessa oleva korvausrahasto korvaa ja mikä on sijoituspalveluyrityksen maksettavaksi tuleva kannatusmaksu sekä korvaustilanteessa noudatettavista menettelyistä.

Liittymissopimuksen voimaantulopäivästä lukien uudessa jäsenvaltiossa toimiluvan saanut sijoituspalveluyritys voi ilmoitusmenettelyn kautta perustaa Suomeen sivuliikkeen ja tarjota täällä palvelua. Sivuliikkeen asiakkaat kuuluvat sijoituspalveluyrityksen kotivaltion sijoittajien korvausjärjestelmän piiriin. Liittymissopimuksen ehtojen mukaan Bulgarialla on vuoden 2009 ja Romanialla on vuoden 2011 loppuun ulottuva siirtymäaika sijoittajansuojadirektiivin mukaisen sijoittajien korvaussuojan vähimmäistason saavuttamiselle. Suomessa toimivan sivuliikkeen asiakkaana olevien sijoittajien korvaussuoja rajoittuisi siirtymäaikana liittymissopimuksessa mainittuihin enimmäismääriin.

Lailla ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta (317/2004) veloitettiin sijoituspalveluyritys, jonka kotivaltiossa liittymisehtojen mukaan ei sovelleta direktiivin mukaista vähimmäiskorvaustasoa, hakemaan Suomeen perustettavalle sivuliikkeelle korvausrahaston jäsenyyttä kotivaltionsa järjestelmän mukaisen korvaussuojan ja direktiivin vähimmäiskorvaustason välisen eron kattamiseksi. Laki on voimassa väliaikaisesti vuoden 2007 loppuun.

1.4. Keskeiset ehdotukset

Esityksen tarkoituksena on jatkaa siirtymäkautta bulgariaalaisten ja romaniaalaisten palveluntarjoajien osalta Bulgarian ja Romanian liittyttyä Euroopan unioniin. Näin on tarkoitus edelleen turvata ulkomaisten sijoituspalveluyritysten Suomessa olevien sivuliikkeiden sijoittajien direktiivin mukainen vähimmäis- turva siitä riippumatta, missä jäsenvaltiossa sijoituspalveluyritys on saanut toimilupansa. Vaatimus suojan täydentämisestä direktiivin

edellyttämälle vähimmäistasolle olisi voimassa liittymissopimuksessa määrätyn siirtymäajan, jonka kuluessa uusien jäsenvaltioiden on saatettava korvaussuojansa direktiivin vähimmäistasolle.

Edellä esitetyn mukaisesti ehdotetaan jatkettavaksi ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöstä. Säännöksen voimassaoloa ehdotetaan jatkettavaksi neljällä vuodella vuoden 2011 loppuun asti. Lakia ehdotetaan sovellettavaksi Bulgarian tasavallassa toimiluvan saaneeseen sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevaan sivuliikkeeseen 31 päivään joulukuuta 2009 ja Romaniassa toimiluvan saaneeseen sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevaan sivuliikkeeseen 31 päivään joulukuuta 2011.

2. Esityksen vaikutukset

Ehdotetuilla säännöksillä ei ole välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Esityksellä turvat-

taisiin sijoittajille Suomessa direktiivin mukainen sijoittajien vähimmäiskorvaustaso liittymissopimuksen mukaisina siirtymäaikoina riippumatta siitä, että palveluntarjoajan kotivaltiossa ei sovelleta direktiivin mukaista vähimmäistasoa.

3. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Ehdotuksesta pyydettiin lausunto oikeusministeriöltä, Suomen Pankilta, Rahoitustarkastukselta ja Sijoittajien korvausrahostolta. Lausunnonantajilla ei ollut huomautettavaa ehdotuksesta.

4. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2007.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta 30 päivänä huhtikuuta 2004 annetun lain (317/2004) voimaantulosäännös seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä touko-
kuuta 2004 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2011.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta 200 .

Helsingissä 5 päivänä tammikuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Eero Heinäluoma*

*Liite**Rinnakkaistekstit*

Laki

ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen oikeudesta tarjota sijoituspalvelua Suomessa annetun lain 4 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta 30 päivänä huhtikuuta 2004 annetun lain (317/2004) voimaantulosäännös seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2004 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2007. *Lakia sovelletaan Slovakian tasavallassa toimiluvan saaneeseen sijoituspalveluyrityksen Suomessa olevaan sivuliikkeeseen 31 päivään joulukuuta 2006.*

Ehdotus

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2004 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2011.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 200 .